

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ กล่าวคือความรู้และนวัตกรรมคืออำนาจอันได้มาจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีจินตนาการจึงเป็นโลกแห่งการขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledgebased Economy) หรือเศรษฐกิจยุคใหม่ (New Economy) ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เกษม วัฒนชัย (2546, คำนิยม) กล่าวไว้ว่าในปัจจุบันและอนาคตโลกจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีผลกระทบกว้างไม่ว่าจะเป็นในด้านความก้าวหน้าของความรู้และเทคโนโลยี การคมนาคมขนส่ง สื่อสารและสื่อมวลชน การค้า การเงิน และการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งการระบาดของโรคจากเชื้อหรือสาเหตุใหม่ๆ ด้วยการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้กดดันให้หลายประเทศต้องทบทวน และปรับยุทธศาสตร์ใหม่เพื่อรับมืออย่างเท่าทัน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้เริ่มดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2539 โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดในปีพุทธศักราช 2550 คือ ประชาชนคนไทยมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพัฒนาประเทศชาติให้สามารถอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุข โดยมีแนวทางดำเนินงานปฏิรูป 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, คำนำ) การปฏิรูปการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จนั้น เกษม วัฒนชัย (2546, คำนิยม) กล่าวว่าต้องปฏิวัติกระบวนการเกี่ยวข้องกับทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นหัวใจของการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยความร่วมมือระหว่างชุมชนร่วมกับแกนนำอื่นๆ เพื่อส่งเสริม และสนับสนุน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 53)

ภาวะผู้นำ หรือความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นอันมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2546, หน้า 25) การบริหารองค์กรในยุคที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ผู้นำองค์กรเปรียบเสมือนแม่ทัพที่ต้อง

วางยุทธศาสตร์ในการต่อสู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ในฐานะผู้นำองค์กรจะต้องเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้านนำประสบการณ์ตรงมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเนื่องจากหลักการบริหารในยุคปัจจุบันเป็นการบริหาร เพื่อให้ได้งานและน้ำใจของผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของผู้ตาม กำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวัฒนธรรมองค์กร จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารจะเป็นผู้เอื้ออำนวยต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กร (ทองทิพภา วิริยะพันธ์, 2545, หน้า 102) ดังนั้น ปัจจัยประการสำคัญในการบริหารงานให้สำเร็จคือ“ภาวะผู้นำ”ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงขณะนี้ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนับเป็นศิลปะของนักบริหารมืออาชีพที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากผู้นำจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดปัญหา ตัดสินใจ วางแผน พัฒนาและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และความอยู่รอดขององค์กร การเป็นผู้นำจึงเป็นสิ่งที่ง่ายแต่การเป็นผู้นำที่ดีเป็นสิ่งที่ยากยิ่งกว่า ปัญหาในปัจจุบันพบว่าองค์กรต่าง ๆ นั้นประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม ความเสียสละและความเป็นประชาธิปไตย

จากการศึกษาภาวะผู้นำแนวทางใหม่ที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของเบส (Bass, 1985, p. 20) ซึ่งมีแนวคิดที่น่าเป็นห่วงที่จูงใจให้บุคคลปฏิบัติงานเกินความคาดหวังตามปกติ มุ่งไปที่ภารกิจอย่างกว้าง ๆ ด้วยความสนใจที่เกิดขึ้นภายในตน มุ่งการบรรลุความต้องการในระดับสูง อย่างไรก็ตามเมื่อกระทรวงศึกษาธิการปฏิรูปการศึกษา จึงก่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนในการปรับเปลี่ยนแนวความคิดของผู้นำการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จำเป็นต้องหาจุดดุลยภาพระหว่างการบริหาร (managing) กับการนำ (leading) โดยทั่วไปมักพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพยายามสนองตอบสภาวะการเปลี่ยนแปลง (responding to the change) ที่เกิดขึ้นด้วยวิธีที่ง่ายที่สุด คือ การทุ่มเททำงานให้หนักยิ่งขึ้นจึงเกิดภาระงานใหม่เพิ่มขึ้นในขณะที่ภารกิจเดิมก็ยังไม่ประสบความสำเร็จส่งผลให้ที่หนักอยู่แล้วหนักยิ่งขึ้น (สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์, 2545, หน้า 10) ผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนหัวใจของสถานศึกษา นั้น ๆ หากผู้นำไม่มีภาวะผู้นำแล้วก็ไม่อาจประสบความสำเร็จหรือบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2536, หน้า 29) เกิดความยุ่งยาก และล้มเหลวในที่สุด

การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการปรับเปลี่ยนทางการศึกษาทั้งระบบจึงจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2533 ซึ่งกล่าวไว้ว่าให้มีการจัดระบบ โครงสร้าง กระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมี

ความหลากหลายในทางปฏิบัติให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติ “มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” การกระจายอำนาจดังกล่าวจะช่วยให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากแนวคิดดังกล่าว รัฐจึงกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลโดยบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ดังนี้ “มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล” การกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้กับคณะกรรมการเขตพื้นที่และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยจัดองค์กรให้มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะจึงมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ภายใต้กรอบของกฎหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายประการสำคัญ เพื่อให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหาร การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริหารงานตามแนวทางในการบริหาร โรงเรียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้แก่ การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลการวางแผน และดำเนินการตามแผน การศึกษากฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การบริหารและการตัดสินใจ โดยองค์กรคณะบุคคลและการจัดระบบบัญชี ดังนั้น ผู้อำนวยการสถานศึกษาในฐานะผู้แทนนิติบุคคลของสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 อย่างเคร่งครัดสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแนวทาง การบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 1 ตามกรอบแนวทางการบริหาร โรงเรียนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 5 ข้อ ว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับใด อันจะเป็นประโยชน์สำหรับ สถานศึกษาที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทั้ง 8 แห่ง ได้นำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก
2. แนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารและครู โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 8 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,124 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 8 แห่ง โดยการกำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608 อ้างถึงใน
วารโ เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 191) การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดที่เป็นสัดส่วน
(proportional stratified sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่มตัวอย่างแล้วเทียบสัดส่วนได้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับ
แนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีกรอบในการศึกษาดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดของ เบส และอโวลิโอ
(Bass & Avolio, 1994) มีองค์ประกอบ 4 ประการ ดังนี้

- 2.1.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- 2.1.2 การสร้างแรงบันดาลใจ
- 2.1.3 การกระตุ้นทางปัญญา
- 2.1.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

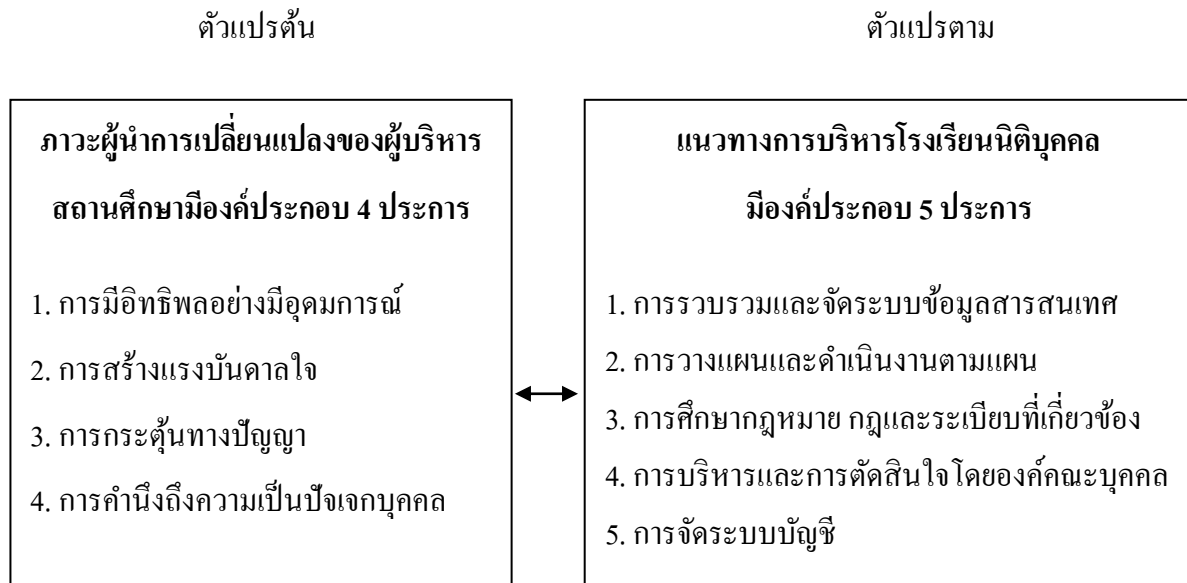
2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ,
2546, หน้า 3) มีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

- 2.2.1 การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 2.2.2 การวางแผนและดำเนินงานตามแผน
- 2.2.3 การศึกษากฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 2.2.4 การบริหารและการตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล
- 2.2.5 การจัดระบบบัญชี

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ปีการศึกษา 2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามในการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานพัฒนาความสามารถและศักยภาพให้สูงขึ้น ทำให้ผู้ร่วมงาน ตระหนักรู้ในภารกิจ วิสัยทัศน์ขององค์กร ประกอบด้วยองค์ประกอบพฤติกรรม 4 ประการได้แก่

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติเป็นแบบอย่างหรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่องเคารพนับถือศรัทธาไว้วางใจและทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานด้วยโดยผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตามสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต เป็นผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรมไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน แสดงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพ ความตั้งใจ เชื่อมมั่นในตนเอง แน่วแน่ในอุดมการณ์ ส่งเสริมความภาคภูมิใจให้ผู้ตาม

2. การสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง การปฏิบัติตนของผู้นำที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติ

ที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้

3. การกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม ทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองปัญหาและการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิธีแบบใหม่ ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหา และการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตาม

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ผู้นำมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้ให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช และเป็นที่ปรึกษาของผู้ตามแต่ละคน ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของผู้ตามแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตาม และเพื่อนร่วมงานเป็นรายบุคคลให้สูงขึ้นเพื่อความสำเร็จขององค์กร

โรงเรียนนิติบุคคล หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 ที่กฎหมายยอมรับให้สามารถกระทำกิจการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองมีสิทธิและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้เป็นการเฉพาะ

แนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล หมายถึง การดำเนินการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อช่วยให้การบริหารและการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีแนวทางหรือเงื่อนไข 5 ประการ ได้แก่

1. การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การรวบรวมจัดระบบและใช้ข้อมูลสารสนเทศในด้านการวางแผน การดำเนินงาน การตัดสินใจ และการประเมินผลงานบริหารสถานศึกษา 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2. การวางแผนและดำเนินงานตามแผน หมายถึง การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย งบประมาณ ขั้นตอนการ

ดำเนินงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

3. การศึกษากฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามี การศึกษา การอบรม การรวบรวม การมีที่ปรึกษาด้านกฎหมาย และการพัฒนาทีมงานให้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การบริหารและการตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล หมายถึง การบริหารงาน 4 งาน ของสถานศึกษาโดยใช้องค์คณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจในด้านการเสนอ ปัญหา การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การประเมินทางเลือกร่วมกันและการตัดสินใจโดยใช้ มติเสียงข้างมาก

5. การจัดระบบบัญชี หมายถึง การจัดทำระบบบัญชีด้านการเงิน พัสดุและสินทรัพย์ ของสถานศึกษา ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล การบันทึกข้อมูล การแยกหมวดหมู่ การสรุปผล การรายงาน การแปลความหมาย การจัดวางระบบควบคุมภายใน การจัดทำระบบบัญชีให้ครบถ้วน ถูกต้องตามระบบและระเบียบของทางราชการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็น ส่วนราชการของรัฐและได้รับคัดเลือกให้เป็น โรงเรียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ที่เป็นของรัฐ ในตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งปฏิบัติหน้าที่หลักด้านการจัดการเรียนการสอนและ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เป็นของรัฐ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ได้แนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับ แนวทางการบริหาร โรงเรียนนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 หากทางส่งเสริมให้การบริหารมีประสิทธิภาพ